

DANUBIUS UNIVERSITY
JANKO JESENSKY FACULTY OF LAW

Scientific and pedagogical internship

**«INNOVATIVE EDUCATIONAL TECHNOLOGIES:
EUROPEAN UNION EXPERIENCE AND ITS IMPLEMENTATION
TO THE TRAINING OF LAWYERS»**

December 26–28, 2016

Sládkovičovo, Slovak Republic, 2016

Література:

1. Дегтярьова І. О. Державне управління вищою освітою Словаччини: форми у контексті європейської інтеграції / І. О. Дегтярьова // *Аспекти публічного управління*. – Дніпропетровськ, 2015. – № 7/8 (21/22). – С. 20 – 30
2. Закон України «Про вищу освіту» / Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 37-38, ст. 2004
3. Чужиков В. Соціальні наслідки Євроінтеграції України. Система вищої освіти / В. Чужиков, Л. Антонюк // Офіційний сайт Фонду ім. Фрідріха Еберта. – Вересень, 2012 [Електронний ресурс]. – Режим доступу | <http://library.fes.de/pdf-files/bueros/ukraine/09543.pdf>

Шульга А.М.,

*кандидат юридичних наук, доцент,
професор кафедри кримінального права і кримінології
Харківського національного університету внутрішніх справ
м. Харків, Україна*

ПРАВОВЕ ВИХОВАННЯ ТА ЮРИДИЧНА ОСВІТА ЯК СКЛАДОВІ ПРАВОВОЇ (ЮРИДИЧНОЇ) КУЛЬТУРИ ПРАЦІВНИКІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ

Конституція України закріплює основи побудови в Україні демократичної, соціальної, правової держави [1]. На їх реалізацію має бути спрямована правова політика держави, політичних партій і громадських організацій. Одну з провідних ролей у забезпеченні публічної безпеки і порядку, охорони прав і свобод людини, а також інтересів суспільства і держави, протидії злочинності, а також надання в межах, визначених законом, послуг з допомоги особам, які з особистих, економічних, соціальних причин або внаслідок надзвичайних ситуацій потребують такої допомоги. Тому працівники національної поліції повинні мати відповідний достатній рівень правової (юридичної) культури, що досягається правовим вихованням та юридичною освітою.

Відповідно до статті 49 Закону України «Про національну поліцію» від 02.07.2015 року за № 580-VIII, на службу в поліції можуть бути прийняті громадяни України віком від 18 років, які мають повну загальну середню освіту, незалежно від раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, які володіють українською мовою [2]. До лав національної поліції іноді потрапляють особи, які не відповідають вимогам закріпленим у законі. Одним з недоліків працівників міліції на сьогоднішній день є недостатній рівень правової культури та недостатнє знання права, а також проблеми із застосуванням правових приписів. Цьому є багато причин, однією з головних, як вбачається недостатній рівень правового (юридичного) виховання працівників

національної поліції, як у разі первинної підготовки так і у разі підвищення кваліфікації.

На службу до національної поліції приймаються особи, які досягли 18 років або особи, які зараховані до вищих навчальних закладів із специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку поліцейських. Це означає, що зазначені особи вже мають певний об'єм знань та сформований світогляд. Від того яким за якістю буде цей об'єм знань та світогляд залежить функціональна готовність виконувати працівником національної поліції означених перед ним завдань. Працівник національної поліції повинен володіти правовими (юридичними) знаннями, які для нього є невід'ємною частиною професії.

Правове виховання, як основа побудови особистості поліцейського представляє систему заходів направлених на формування належної правосвідомості особи. Правосвідомість особи формується під впливом оточуючого світу та інформації яка надходить до свідомості особи. Правове виховання можна поділити на загальне та спеціальне. Загальне правове виховання полягає у тому, що правосвідомість особи формується через ознайомлення з інформацією загально-правового характеру. Загально-правове виховання здійснюється щодо всіх членів суспільства і воно є загальнообов'язковим. Інформація, надходить до свідомості особи може полягати, наприклад, у роз'ясненні положень Конституції України, положень законів України, підзаконних нормативних актів які відносяться до загального користування тощо.

Спеціально-правове виховання, у свою чергу, полягає у наданні і засвоєнні виключно спеціальної правової (юридичної) інформації до якої можуть бути допущені лише спеціальні суб'єкти, наприклад, працівники міліції, працівники СБУ, військовослужбовці та інші. Джерелами такої інформації є всі ті нормативно-правові акти, що не є загальнопоширеними, наприклад, ті що мають статус «цілком таємно» або «для службового користування».

Закон передбачає наявність повної загальної середньої освіти у поліцейського. Але вимогою часу є наявність поліцейського все-таки вищої юридичної освіти. Це є логічним, тому що основним завданням працівника національної поліції, згідно закону є забезпечення публічної безпеки і порядку, охорона прав і свобод людини, а також інтересів суспільства і держави, протидія злочинності, а також надання в межах, визначених законом, послуг з допомоги особам, які з особистих, економічних, соціальних причин або внаслідок надзвичайних ситуацій потребують такої допомоги. Виконання зазначених завдань можливе лише тоді, коли працівник поліції володіє відповідними знаннями законів та підзаконних актів, якими регулюються та охороняються зазначені суспільні відносини і має можливість правомірно їх застосувати. Вивчення та розуміння такої інформації не можливе лише на базі знань загального характеру, а потребує більш глибоких знань у сфері юриспруденції. Первинні знання, отримані на базі повної загальної середньої освіти дозволяють особі сформулювати своє відношення лише до таких категорій як добро та зло, правда та неправда тощо.

Юридична освіта – конкретний вид навчального процесу під керівництвом досвідчених юристів, учених-правознавців, під час якого індивіди опановують

чання, навички, вміння у правовій сфері. Юридична освіта для працівників національної поліції має певні особливості. Вони полягають у специфіці виконуваних обов'язків, які визначені завданнями Закону «Про національну поліцію». Система юридичної освіти складатиметься з ряду компонентів, зокрема, професійний відбір, як цілеспрямована діяльність спеціалізованих навчальних закладів по відборі абітурієнтів, яка полягає у вивченні їх якостей з точки зору придатності для майбутньої професії і виявленні потенційних можливостей; забезпечення засвоєння курсантами (слухачами) загальнонаукових, фундаментальних та спеціалізованих правових знань, формування правової та політичної культури, юридичного мислення, сучасного праворозуміння; прищеплення вмінь, навиків юридичної роботи, знань про особливості діяльності юридичних установ, органів, сприяння втіленню загально-теоретичних положень у практику юридичної діяльності; удосконалення юридичної кваліфікації, збагачення форм та методів роботи, узагальнення практичного досвіду для задоволення потреб розвитку суспільства. Усі означені складові юридичної освіти, безумовно, повинні бути застосовані й у підготовці працівників національної поліції.

Юридична освіта поліцейського виступає складовою його правового виховання, що обумовлює формування поліцейського як високого професіонала, який забезпечує охорону та реалізацію іншими членами суспільства своїх конституційних прав і свобод людини і громадянина.

У літературі існує обґрунтована думка з якою потрібно погодитися, що майбутнім поліцейським потрібно давати більше теоретичних знань про права та обов'язки громадян, більш широкий спектр знань про систему законодавства. На сьогодні стан довіри до нової поліцейської служби доволі високий, тому ним потрібно скористатися. Поліцейських, окрім патрулювання, потрібно направляти для проведення якраз роз'яснювально-профілактичної роботи в дитячі та молодіжні установи, навчальні заклади всіх рівнів тощо. Це допоможе громадянами зрозуміти, що статус поліцейського змінено: він не стільки охоронець порядку, скільки допомагає його створювати, тобто, як прописано в законі, служить суспільству [3].

Правове виховання та правова (юридична) освіта утворює таке широке явище як правова культура. Тому правова культура працівників національної поліції повинна включати у свій склад як правове виховання так і правову (юридичну) освіту. При цьому, професійна правова (юридична) освіта повинна передбачати не тільки знання як національного так і міжнародного законодавства, а також те як правильно, а головне правомірно застосовувати на практиці отримані знання.

Правове виховання працівників національної поліції, а також працівників інших правоохоронних органів не може обмежуватись тільки наданням їм лише певних правових знань, що формують їх професійну свідомість. Правове виховання зазначених суб'єктів повинне розпочинатися ще зі школи. Хоча цей вид правового виховання є загальним, проте воно необхідне, так як формує повагу суб'єкта до закону, формує правосвідомість та розуміння того, що є право, а що є безправ'ям. Саме у школі, відбувається основне формування

особистості і тому роль школи у вихованні не тільки правовому, а й загальному неможливо переоцінити.

Література:

1. Конституція України: закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-вр> (дата звернення: 21.12.2016).

2. Про Національну поліцію: закон України від 02.07.2015 № 580-VIII // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19> (дата звернення: 20.12.2016).

3. Трофименко В.А. Нова українська поліція України у призмі правового виховання / В. А. Трофименко. [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/9940/1/Trofimenko_73-76.pdf

Шульга Т.М.,

кандидат юридичних наук, доцент,

доцент кафедри фінансового права

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

м. Харків, Україна

СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЮРИДИЧНОЇ ОСВІТИ У ГАЛУЗІ ФІНАНСОВОГО ПРАВА НА ЕТАПІ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ В ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ОСВІТНІЙ ПРОСТІР

На сьогоднішній день, в умовах європейської інтеграції і триваючих реформ, особливої уваги заслуговують юридична освіта та юридична практика. Свого часу, з набуттям незалежності України, гостро постало питання щодо суттєвого оновлення вітчизняного законодавства, його тлумачення, застосування на практиці тощо. З огляду на це виникла і нагальна потреба у підвищенні кваліфікації спеціалістів-правників, а також навчанні нових професійних кадрів. Головними напрямками вдосконалення системи юридичної освіти можна вважати приведення її у відповідність зі світовими та європейськими вимогами, зокрема; створення умов для задоволення потреб громадян у сучасній юридичній освіті та реалізація права на працю за здобутою спеціальністю; повне забезпечення потреб органів державної влади, правоохоронних органів, інших сфер юридичної практики у фахівцях-юристах. Все це, без сумніву, свідчить про важливість юридичної освіти на рівні держави. Разом з тим, не можна применшувати роль юридичної практики, успішність якої залежить саме від якості організації навчального процесу.

Фінансове право, будучи однією із ключових публічних галузей українського права, регулює найбільш важливі суспільні відносини з приводу формування, розподілу та використання публічних централізованих та децентралізованих фондів коштів. Економічна криза, що в сучасних умовах охопила біль-